

Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA)

k návrhu věcného záměru zákona o odpadech

Ministerstvo životního prostředí

2014

Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA)

1 Původce odpadu – zařazování odpadů

1.1 Důvod předložení a cíle

1.1.1 Definice problému

Původce a oprávněná osoba jsou povinni pro účely nakládání s odpadem zařadit odpad dle Katalogu odpadů (Vyhláška č. 381/2001 Sb., Katalog odpadů). V případech, kdy nelze odpad jednoznačně zařadit podle Katalogu odpadů, zařadí odpad ministerstvo na návrh příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Zapojení tohoto úřadu jako mezičlánku představuje určitou administrativní zátěž, kterou je možné odbourat, protože v současné době jsou nejasnosti v právní povaze tohoto aktu.

1.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Původce a oprávněná osoba jsou povinni pro účely nakládání s odpadem odpad zařadit dle Katalogu odpadů (Vyhláška 381/2001 Sb.). V případech, kdy nelze odpad jednoznačně zařadit podle katalogu odpadů, zařadí odpad ministerstvo na návrh příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Na toto řízení se nevztahuje správní řád.

1.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) obecní úřady obcí s rozšířenou působností (OÚ ORP),
- b) krajské úřady (KÚ),
- c) Ministerstvo životního prostředí (ministerstvo, MŽP),
- d) původce odpadu, oprávněná osoba.

1.1.4 Popis cílového stavu

Hlavním cílem je snížení administrativní zátěže OÚ ORP a ministerstva.

1.1.5 Zhodnocení rizika

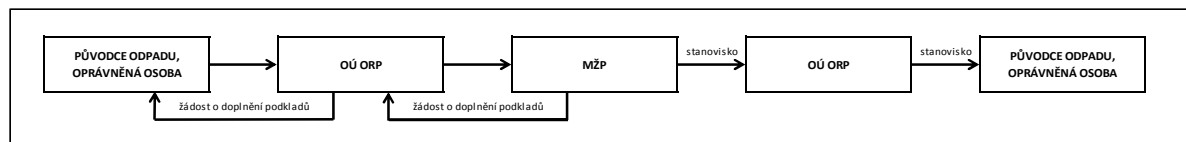
V případě, že nedojde ke zjednodušení tohoto procesu, zůstane nadále administrativně náročný proces získání informace o možnosti způsobu zařazení konkrétního materiálu.

1.2 Návrh variant řešení

1.2.1 Varianta 0

Současný stav, kdy v případě nejednoznačnosti se původce obrátí prostřednictvím OÚ ORP na ministerstvo, které rozhodne.

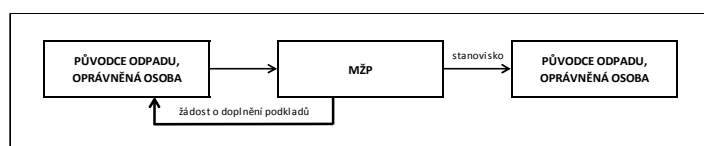
Obrázek 1: Schéma aktuálního stavu vyřizování žádostí

1.2.2 Varianta 1

Ministerstvo již nebude v pochybnostech původce zařazovat odpad na žádost obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Důvodem jsou zejména nejasnosti v právní povaze tohoto aktu. Původce bude mít nadále možnost neformálně požádat ministerstvo o stanovisko v této věci a na jeho základě pak odpad zařadit.

Obrázek 2: Schéma navrženého stavu vyřizování žádostí

1.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

1.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0

Současný stav představuje administrativní zátěž na straně obecního úřadu obce s rozšířenou působností a také prodloužení délky celého procesu, protože veškeré dokumenty jsou původcem odpadu předány na OÚ ORP, který pak vše zasílá na ministerstvo, a v případě požadavku na doplnění podkladů dochází ke komunikaci s původcem odpadu prostřednictvím OÚ ORP.

Ročně je takto vyřizováno cca 4–10 žádostí, kdy časová náročnost byla odhadnuta až na 8 hodin (zaevidování, přeposílání, komunikace atd.). Dále je nutné zmínit, že některé subjekty přímo kontaktují ministerstvo (ročně cca také 4–10 žádostí).

Dopad na státní rozpočet

Ministerstvo ročně zpracovává celkem cca 8–20 žádostí na zařazení odpadu. Při předpokládané časové náročnosti cca 4–8 hodiny (záleží na složitosti problematiky) je odhad nákladů na straně ministerstva až 3 tis. Kč za jednu žádost, v případě 20 žádostí jsou náklady odhadnuty na cca 59 tis. Kč ročně (dle Metodiky MV, 13. platová třída).

Dopad na územní samosprávné celky (obce, kraje)

Administrativní zátěž obecního úřadu obce s rozšířenou působností odhadujeme ve výši cca 2 300 Kč na jednu žádost, v případě 10 případů ročně se celkové náklady pohybují ve výši cca 23 tis. Kč (dle Metodiky MV, 10. platová třída).

b) Varianta 1

Dopad na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Administrativní zátěž ministerstva zůstane beze změny, tj. cca 59 tis. Kč ročně v případě vyřizování cca 20 žádostí.

Dopad na územní samosprávné celky (obce, kraje)

V souvislosti se změnou v této oblasti dojde ke snížení administrativní zátěže až o cca 23 tis. Kč, protože již nebude OÚ ORP zapojeno do procesu zařazování odpadů.

Dopad na podnikatelské subjekty

Hodnocení dopadů na podnikatelské subjekty není předmětem této novely, administrativní zátěž zůstane nezměněna. Jedinou změnou pro podnikatelské subjekty je, že zažádají o zařazení odpadu ministerstvo místo obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Náklady na zaslání žádosti poštou či datovou schránkou nejsou odlišné oproti současnému stavu.

Sociální dopady, dopad na životní prostředí

Navržená změna nepředstavuje žádné sociální dopady ani dopady na životní prostředí.

1.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 1: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Stručný obsah	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	současný stav	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
				administrativní zátěž spojená se zařazování odpadu (Kč/rok)	až 59 tis.
		Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
				administrativní zátěž spojená se zařazování odpadu (Kč/rok)	až 23 tis.
Varianta 1		Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
				administrativní zátěž spojená se zařazování odpadu (Kč/rok)	až 59 tis.
		Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
		snížení administrativní zátěže spojené se zařazování odpadu (Kč/rok)	až 23 tis.		

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

1.4 Návrh řešení

1.4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 1
2. Varianta 0

V souvislosti se zjednodušením celého procesu, který představuje snížení administrativní zátěže, doporučujeme přijmout Variantu 1.

2 Vzorkování odpadu

2.1 Důvod předložení a cíle

2.1.1 Definice problému

V současné legislativě nejsou stanoveny obecné povinnosti pro vzorkování odpadu, pouze že může odběr vzorků provádět kvalifikovaná osoba. Chybí zde podrobnější specifikace, která umožní, aby byla získaná data lépe porovnatelná.

2.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

V zákoně o odpadech je uvedeno v § 14 odst. 6, že ministerstvo stanoví vyhláškou podrobnosti ke vzorkování odpadů pro zjišťování jejich vlastností při nakládání s nimi.

2.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) kvalifikované osoby,
- b) certifikované laboratoře.

2.1.4 Popis cílového stavu

Cílem je stanovení jednotných podmínek pro vzorkování odpadu a jejich ukotvení v zákoně.

2.1.5 Zhodnocení rizika

Vzorkování odpadu je základním úkonem pro další způsob nakládání s konkrétním odpadem, odvíjí se od něj zařazení odpadu do kategorií, přijatelnost odpadu do konkrétního zařízení. V současné době je přístup jednotlivých subjektů, které provádějí vzorkování značně odlišný, což vede také ke zcela odlišným výsledkům při laboratorním hodnocení vlastností odpadů. To jednak může vést k výraznému ohrožení životního prostředí a zdraví, ale také ne zcela rovným podmínkám pro jednotlivé povinné subjekty, kdy může být v některých případech kvalitativně zcela stejný odpad jednou zařazen jako nebezpečný a některých nikoliv.

2.2 Návrh variant řešení

2.2.1 Varianta 0

Zachování současného stavu, kdy podrobnosti ke vzorkování odpadu pro zjišťování jejich vlastností jsou v zákoně o odpadech řešeny odkazem na vyhlášku.

2.2.2 Varianta 1

Laboratorní zkoušky a ekotoxikologické a mikrobiologické testy odpadu pro účely zpracování základního popisu odpadu (ZPO), hodnocení nebezpečných vlastností odpadu a hodnocení

jeho přijatelnosti do zařízení, budou prováděny v laboratořích a odborných pracovištích akreditovaných podle technické normy ČSN EN ISO/IEC 17025. Vzorkování odpadu pro zjišťování jejich vlastností za účelem zpracování ZPO, hodnocení nebezpečných vlastností a přejímky odpadu do příslušného zařízení k nakládání s odpady může provádět nebo řídit a za průběh a program zkoušení odpovídá nezávislá odborně způsobilá fyzická osoba, která splňuje dané požadavky stanovené tímto zákonem.

2.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

2.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0

V současnosti nejsou v zákoně stanoveny obecné povinnosti pro vzorkování a řešeny jsou jen v rámci vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, která odkazuje na vyhlášku č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadu na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a na vyhlášku č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností. Z vyhlášky č. 294/2005 Sb. vyplývá, že odběr vzorků pro účely zpracování ZPO a sledování kritických ukazatelů může provádět pouze kvalifikovaná osoba, která není vlastníkem odpadu. Další specifikace kvalifikace osob nejsou stanoveny. Vyhláška č. 376/2001 Sb. stanovuje povinnost absolvovat školení pro hodnocení nebezpečných vlastností odpadu pro osoby, které chtějí provádět odběr vzorků.

b) Varianta 1

Dopad na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Ukotvení povinností týkajících se vzorkování představuje přínos pro státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty v tom, že pokud bude tato činnost prováděna jednotně, tak nebude nutné vynakládat finanční prostředky na ochranu životního prostředí, protože předpokládáme, že dojde tímto ke snížení rizika ohrožení životního prostředí.

Dopad na územní samosprávné celky (obce, kraje)

Návrh nepředstavuje žádné dopady na územní samosprávné celky.

Dopad na podnikatelské subjekty

Přínosem této varianty je v první řadě ukotvení povinností týkajících se vzorkování přímo v zákoně, čímž bude zajištěna odbornost a jednotnost požadavků kladených na fyzické osoby, které budou provádět odběry vzorků a jednotnost provedení laboratorních zkoušek a ekotoxikologických a mikrobiologických testů a to v akreditovaných laboratořích.

Dále lze v souvislosti s ohledem na zavedení školení osob provádějících vzorkování odpadu předpokládat jednotnou odbornou znalost těchto osob, čímž se přeneseně zvýší přesnost a spolehlivost získaných výsledků z provedených vzorků. Získaná data tedy budou věrohodnější a mezi sebou lépe porovnatelná. Se zavedením této povinnosti lze předpokládat vznik dodatečných nákladů na straně osob provádějících vzorkování to v souvislosti

s absolvováním školení. Náklady s ním spojené lze odhadnout na cca 3 500 Kč. Jelikož není možné stanovit počet takto dotčených osob, není možné vyčíslit celkové náklady se zavedením této povinnosti.

Zkoušky a testy odpadu budou prováděny na pracovištích akreditovaných podle normy ČSN EN ISO/IEC 17025. Jelikož již v současnosti je jako základ k udělení akreditace využívána tato norma, nepředpokládá se vznik nových dopadů na tyto laboratoře.

Sociální dopady

Návrh nepředstavuje žádné sociální dopady.

Dopad na životní prostředí

Na základě celkového zkvalitnění procesu lze očekávat přesnější vyhodnocení, čímž se sníží riziko ohrožení životního prostředí, neboť budou lépe identifikována možná rizika.

2.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 2: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Stručný obsah	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	současný stav	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
				náklady spojené s odstraněním rizik ohrožení ŽP vzniklých špatně provedeným vzorkováním	*****
		Podnikatelské subjekty			
		-	-	-	-
		Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
		-	-	-	-
		Sociální dopady			
		-	-	-	-
Varianta 1		Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
		snížení nákladů spojených s odstraněním rizik ohrožení ŽP	***	-	-
		Podnikatelské subjekty			
		zvýšení odborných znalostí osob provádějících hodnocení (sjednocení podmínek školení)	**	náklady pro nezávisle odborně způsobilou fyzickou osobu (absolvování školení) (Kč/školení)	3 500
		Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
		-	-	-	-
		Sociální dopady			
		-	-	-	-
Varianta 1		Životní prostředí			
		ukotvení povinností týkajících se vzorkování přímo v zákoně	***		
		jednotnost v postupech při provádění laboratorních zkoušek	**		
		zvýšení kvality celého procesu hodnocení, lepší identifikovatelnost možných rizik a tím snížení rizika ohrožení ŽP	***		

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

2.4 Návrh řešení

2.4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 1
2. Varianta 0

V současné době nejsou stanovena detailnější pravidla pro vzorkování a tak může dojít ke zkreslení výsledků. Návrh požaduje, aby kvalifikované osoby, které budou provádět

vzorkování, prošly jednotným školením, ve kterém se seznámí s jasně stanovenými pravidly pro odběr vzorků. Získaná data pak budou věrohodnějšího charakteru a lépe porovnatelná mezi sebou. Z výše uvedených důvodů doporučujeme přijmout Variantu 1.

3 Sběr odpadu – mobilní zařízení

3.1 Důvod předložení a cíle

3.1.1 Definice problému

Podle současné legislativy dochází při používání mobilního zařízení ke sběru odpadu k převzetí odpadu od původce do vlastnictví provozovatele mobilního zařízení. Ten má pak možnost s odpadem nakládat bez další kontroly. Dochází tak k nesrovnalostem v evidencích a špatné kontrolovatelnosti ze strany České inspekce životního prostředí (ČIŽP).

3.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

V současné době je možné provozovat mobilní zařízení ke sběru odpadů na základě souhlasu krajského úřadu. V přístupu krajských úřadů existuje velký rozdíl v přístupu k tomu, co je mobilní zařízení. Vzhledem k tomu, že dle současné právní úpravy může získat povolení k provozu mobilního zařízení ke sběru odpadů každý provozovatel téměř jakéhokoliv vozidla, je nezbytné nastavit environmentálně bezpečnější nastavení tohoto způsobu sběru odpadů. Tento institut je velmi jednoduše, a velmi často k tomu dochází, zneužitelný k znejasnění evidence a zastření skutečného způsobu, jak bylo s daným odpadem naloženo.

3.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) provozovatelé mobilního zařízení ke sběru a výkupu odpadů,
- b) krajské úřady (KÚ),
- c) obecní úřady obcí s rozšířenou působností (OÚ ORP),
- d) původci odpadu.

3.1.4 Popis cílového stavu

Zefektivnění kontrol a zpřehlednění systému nakládání s odpady.

3.1.5 Zhodnocení rizika

V případě, že nebude realizována změna legislativního přístupu, bude nadále docházet k častému zneužívání tohoto institutu k praxi, která umožňuje „mizení odpadů z evidence“. Zároveň bude docházet k ohrožování životního prostředí provozování mobilních zařízení ke sběru odpadu, která nejsou v hodná k nakládání s některými druhy odpadů.

3.2 Návrh variant řešení

3.2.1 Varianta 0

Zachování současného stavu, kdy pro svoz odpadu od původců jsou využívány mobilní zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů. Definice mobilního zařízení je pouze ve vyhlášce č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady. Podle ní se za mobilní zařízení ke sběru a výkupu odpadů se považuje sběrový prostředek schopný samostatného pohybu a splňující požadavky na zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů stanovené zákonem a touto vyhláškou a požadavky na přepravu odpadů podle zvláštních právních předpisů.

3.2.2 Varianta 1

Sběr odpadu pomocí mobilních zařízení (ve smyslu § 3 písm. b) platné vyhlášky č. 383/2011 Sb.) bude možné nově provádět pouze jako součást činnosti stacionárního zařízení.

3.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

3.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0

V současné době jsou mobilní zařízení ke sběru provozována ve většině případů významnými společnostmi v odpadovém hospodářství, jejichž prostřednictvím jsou zajišťovány veškeré služby obcím a ostatním původcům odpadu. Jedná se cca o 276 zařízení. Hlavním problémem v souvislosti s provozováním mobilního zařízení je skutečnost, že provozovatel mobilního zařízení přejímá odpad od původců do svého vlastnictví, a dále s ním nakládá bez možnosti dalšího podrobného sledování, čímž dochází tedy k nesrovnalostem v evidencích. V praxi dochází i k případům, že provozovatel mobilního zařízení předá odpad dalšímu provozovateli mobilního zařízení. Odpad je poté velmi špatně dohledatelný. Mobilní zařízení jsou z hlediska kontrol ČIŽP velmi obtížně kontrolovatelné, protože není předem dáno, kde se bude mobilní zařízení nacházet.

b) Varianta 1

Očekávaným přínosem je zabránění často se objevujícím situacím, kdy se převzatý odpad neobjeví (zmizí v evidenci). Z tohoto důvodu se jeví jako vhodnější způsob pro svoz dopad přeprava odpadů, protože původce odpadu má možnost ovlivnit a sledovat do jakého zařízení se jeho odpad dostane, což v případě sběru odpadu pomocí mobilních zařízení ke sběru odpadů není prakticky možné.

Dalším významným přínosem je snížení administrativní zátěže KÚ, které podle dosavadní právní úpravy vydávají souhlas podle § 14 odst.1 k provozu mobilního zařízení ke sběru a výkupu odpadů. Dle konzultací bylo zjištěno, že některé kraje již v současné době tento typ zařízení nepovolují, neboť činnost žadatelů nepřesahuje přepravu. Veškeré činnosti jsou tedy již nyní v některých případech zajišťovány prostřednictvím klasické přepravy, jak je navrhováno touto variantou.

3.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 3: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Stručný obsah	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení	
Varianta 0	současný stav	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty				
				ČiŽP - velmi obtížná kontrola mobilních zařízení	***	
		Podnikatelské subjekty				
		nižší administrativní náročnost (není evidence)	***			
		Územní samosprávné celky (obce, kraje)				
				administrativní náročnost spojená s povolením mobilních zařízení	**	
		Sociální dopady				
		-	-	-	-	
		Životní prostředí				
				nesrovnalosti v evidencích, riziko černých skládek	***	
		Ostatní				
Varianta 1	omezení mobilních zařízení	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty				
		Podnikatelské subjekty				
				zvýšení administrativní náročnosti spojené s evidencí	***	
		Územní samosprávné celky (obce, kraje)				
		snížení administrativní náročnosti KÚ - zrušení povolování mobilních zařízení ke sběru a výkupu odpadu	**			
		Sociální dopady				
		-	-	-	-	
		Životní prostředí				
		snížení rizika kontaminace ŽP nebezpečnými látkami (zejména zdravotnické odpady)	***			
		Ostatní				
		původce odpadu - zvýšení míry dodržování hierarchie nakládání s odpady	***			

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

3.4 Návrh řešení

3.4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

- 1. Varianta 1**
2. Varianta 2

Doporučujeme přijmout Variantu 1, protože nutí původce odpadů dodržovat hierarchii nakládání s odpady a předpokládá zlepšení kontrol ze strany ČIŽP.

4 Pojištění odpovědnosti za škodu na životním prostředí

4.1 Důvod předložení a cíle

4.1.1 Definice problému

Současná legislativa neukládá zřizovat si provozní pojištění na zařízení k nakládání s odpady. Z tohoto důvodu pak vznikají různé ekologické zátěže, které už nemají vlastníka a náklady na jejich likvidaci nejsou vymahatelné.

4.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

4.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) provozovatelé zařízení,
- b) stát.

4.1.4 Popis cílového stavu

Hlavním cílem je zajištění ochrany životního prostředí v případě vzniku mimořádných situací v zařízeních nakládajících s odpady.

4.1.5 Zhodnocení rizika

Mimořádné situace dle současné legislativy představují riziko vysokých nákladů státního rozpočtu a ohrožení životního prostředí, když nebude náprava řešena.

4.2 Návrh variant řešení

4.2.1 Varianta 0

Zachování současného stavu, kdy není zákonem stanovena povinnost zajistit provozní pojištění pro případ mimořádných situací.

4.2.2 Varianta 1

Stanovení povinnosti pro provozovatele zařízení k nakládání s odpady uzavírat před zahájením provozu pojištění odpovědnosti za škodu na životním prostředí, na zdraví a na věci způsobenou provozem zařízení nebo z důvodu ukončení jeho provozu.

4.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

4.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0

Provozní zařízení určené k nakládání s odpady (kromě skládek odpadu) nemají v současnosti stanovenou povinnost uzavírat provozní pojištění pro případ mimořádných situací. Na území České republiky existují případy, kdy byly nebezpečné odpady subjektem přijaty do zařízení k odstraňování nebo úpravě odpadu, a následně subjekt z různých důvodů ukončil svoji činnost. Tyto odpady pak zůstaly v areálu bez vlastnictví (viz případy Lhenice, VM Lineo apod.).

b) Varianta 1

Navrhovaná varianta stanovuje povinnost provozovatelů zařízení ke sběru, úpravě, využití nebo odstranění odpadu uzavřít si pojištění odpovědnosti pro případ mimořádných situací, jako je havárie, krach podniku nebo případ, kdy odpady zůstanou v zařízení a je zapotřebí zajistit jejich odstranění, či opatření zajišťující ochranu životního prostředí či zdraví lidí. Hlavním přínosem této varianty bude prostřednictvím pojištění vytvořit prostředky, které se budou moci použít v případě některých z výše uvedených mimořádných situací, čímž bude zajištěna vyšší ochrana životního prostředí a zároveň snížení nákladů na straně státu, který případné mimořádné situace musí řešit. Náklady, které oprávněným osobám vzniknou, lze jen těžko odhadnout, bude záležet např. na velikosti podniku, druhu nebezpečné látky a typu zařízení. Výše splátky pojistného bude stanovena na základě částky, na kterou se bude pojištění uzavírat, menší zařízení budou uzavírat nižší pojistné a tím budou i jejich roční splátky nižší. Pojistné by mělo být odvozeno od skladových zásob odpadů, tj. stanoveno v řádu cca 10–15 tis. Kč/t.

4.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 4: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Stručný obsah	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení	
Varianta 0	současný stav	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty				
				náklady spojené s likvidací ekologické zátěže	****	
		Podnikatelské subjekty				
		nižší náklady na provoz zařízení	***			
		Územní samosprávné celky (obce, kraje)				
				náklady spojené s likvidací ekologické zátěže	****	
		Sociální dopady				
		Životní prostředí				
				riziko ohrožení životního prostředí	***	
		Ostatní				
Varianta 1		Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty				
		snížení nákladů, které jsou vynakládány na ekologické zátěže				
		Podnikatelské subjekty				
				zvýšení nákladů na provoz zařízení	**	
		Územní samosprávné celky (obce, kraje)				
		snížení nákladů, které jsou vynakládány na ekologické zátěže				
		Sociální dopady				
		Životní prostředí				
		zvýšení ochrany životního prostředí	***			
		Ostatní				

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

4.4 Návrh řešení

4.4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. **Varianta 1**
2. Varianta 0

Doporučujeme přijmout Variantu 1, protože není únosné, aby mimořádné situace byly financovány ze státního rozpočtu.

5 Povinnost obce informovat o výsledcích odpadového hospodářství

5.1 Důvod předložení a cíle

5.1.1 Definice problému

Současná legislativa nijak nenutí obce informovat obyvatele, jak předchozí rok bylo nakládáno s odpadem, který vznikl na území obce. Občané by měli být informováni, protože jejich roční platby obci se odvíjí od nákladů roku předchozího a současná situace je pro občany nekontrolovatelná.

5.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

5.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) obce,
- b) občané a další účastníci obecního systému nakládání s odpady.

5.1.4 Popis cílového stavu

Hlavním cílem je zvýšit informovanost osob využívajících systém nakládání s komunálními odpady.

5.1.5 Zhodnocení rizika

V případě zachování stávajícího stavu nebude docházet k informování občanů. Pouze pravidelné informování občanů má vliv na jejich postupnou výchovu a zlepšování třídění odpadů v obcích. Při nízkém rozsahu třídění nebo jeho nízké kvalitě, nebude Česká republika schopna splnit cíle stanované Evropskou unií k nakládání s komunálním odpadem.

5.2 Návrh variant řešení

5.2.1 Varianta 0

Současný stav, kdy obce nemají povinnost informovat osoby využívající systém nakládání s komunálními odpady (KO) o výsledcích odpadového hospodářství

5.2.2 Varianta 1

Zavést povinnost, že obce mají povinnost jednou ročně informovat uživatele obecního systému nakládání s komunálním odpadem.

5.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

5.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0

V současnosti není v zákoně ukotvena povinnost obce informovat osoby využívající systému nakládání s KO o stavu odpadového hospodářství v obci. Hlavním cílem obce jakožto původce KO, kterým se stává v okamžiku, kdy fyzická osoba odloží odpad na místě obcí k tomu určeném, je zajistit nakládání s tímto odpadem v souladu se zákonem. Tohoto cíle lze dosáhnout jen za předpokladu spolupráce samotných občanů těchto obcí. V každé obci je zajištěna určitá míra propagace správného nakládání s odpady, ať už formou letáků či informací na internetu, přesto se na území obcí často vyskytují tzv. černé skládky nebo nesprávně vytríděné složky odpadu. Problém může být nedostatečná motivace občanů k tomu, aby odkládali odpad na místa k tomu určená a účastnili se třídění odpadů. Jedním z důvodů takového chování může být nedostatečná zpětná vazba v podobě výsledků odpadového hospodářství v obci, které by vyhodnotily slabé a silné stránky v odpadovém hospodářství obce.

b) Varianta 1

Přijetím této varianty by obec byla povinna jednou ročně informovat osoby využívající obecní systém nakládání s odpady o výsledcích odpadového hospodářství. Jelikož již v současnosti značná část větších obcí provozuje internetové stránky, kde poskytuje svým občanům informace různého charakteru a je zároveň povinna vyhodnocovat plnění cílů POH, lze předpokládat, že náklady spojené s uveřejněním informací o výsledcích odpadového hospodářství budou minimální a předpokládáme, že budou pokryty v rámci aktuálních agend obce bez potřeby navýšení rozpočtů obcí.

Hlavním přínosem je informovanost občanů v oblasti odpadového hospodářství – nakládání s finančními prostředky obce, osvěta a informovanost občanů, kteří ve většině případů neznají reálné náklady spojené s likvidací odpadu vznikajícího na území obce.

5.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 5: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Stručný obsah	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	současný stav	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
		-	-	-	-
		Podnikatelské subjekty			
		-	-	-	-
		Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
				náklady spojené s odstraněním nevhodně odloženého odpadu - riziko (např. černé skládky)	**
		Sociální dopady			
		-	-	-	-
		Životní prostředí			
				riziko odkládání odpadu na nevhodná místa	**
		Ostatní			
				chybí informace o využití poplatků od občanů (osvěta atd.)	***
Varianta 1	povinnost obce informovat o výsledcích odpadového hospodářství	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
		-	-	-	-
		Podnikatelské subjekty			
		-	-	-	-
		Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
		předpokládané snížení nákladů obcí na odstranění nevhodně odloženého odpadu	*	náklady spojené s uveřejňováním informací	*
		Sociální dopady			
		-	-	-	-
		Životní prostředí			
		lepší informovanost občanů = lepší využití odpadu	***		
		Ostatní			
		informovanost občanů o nakládání s odpady (seznámení s realitou)	***		

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

5.4 Návrh řešení

5.4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 1
2. Varianta 0

Z výše uvedených údajů vyplývá, že ve výsledku návrh nepředstavuje žádné negativní dopady na obecní rozpočty a naopak představuje transparentnější nakládání s finančními prostředky obcí a určitou osvětu v oblasti odpadového hospodářství obcí, tak doporučujeme přijmout Variantu 1.

6 Implementace doporučené varianty a vynuovení

Orgánem odpovědným za implementaci navrhované právní úpravy je Ministerstvo životního prostředí.

Dalšími orgány veřejné správy, které dohlížejí nad dodržováním povinností vyplývajících z návrhu zákona, jsou obecní a újezdní úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, krajské úřady a Česká inspekce životního prostředí.

7 Přezkum účinnosti regulace

Přezkum účinnosti regulace provede Ministerstvo životního prostředí v rámci zpětné vazby metodické činnosti vůči nižším orgánům ochrany zemědělského půdního fondu, a to do tří let ode dne účinnosti navrhované právní úpravy.

8 Konzultace a zdroje dat

1. Mgr. et Mgr. Štěpán Jakl, odbor odpadů, Ministerstvo životního prostředí
2. *Metodika stanovení plánovaných nákladů na výkon státní správy*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2007. 17 s.
3. *Metodika měření a přeměrování administrativní zátěže podnikatelů*. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, červen 2013. 29 s.
4. PÍŠKOVÁ, Martina. *Závěrečná zpráva – Analýza dopadů věcného záměru zákona o odpadech*. Praha: Ministerstvo životního prostředí, 24. 10. 2011. 42 s.

9 Seznam použitých zkratk

CENIA	CENIA, česká informační agentura životního prostředí
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
KO	komunální odpad
KÚ	krajský úřad
MŽP, ministerstvo	Ministerstvo životního prostředí
OÚ ORP	obecní úřad obce s rozšířenou působností
SFŽP ČR, Fond	Státní fond životního prostředí ČR
ZPO	základní popis odpadu

10 Kontakt na zpracovatele RIA

Ing. Martina Pišková
Odbor ekonomických a dobrovolných nástrojů
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, Praha 10, 100 10
email: martina.piskova@mzp.cz
tel: +420 267 122 151